

Aan: Gemeenteraden van de gemeenten Aalten, Doetinchem, Montferland
Van: Dagelijks Bestuur Laborijn
Betreft: Aanbieding kadernota 2027 – 2030
Datum: 30 januari 2026

Beste Raadsleden,

Voor u ligt de kadernota voor de jaren 2027 tot en met 2030. De kadernota is, naast de begroting en de jaarstukken, één van de documenten in onze Planning & Control cyclus die wij u jaarlijks voorleggen.

Het doel van deze kadernota is tweeledig: het weergeven van zowel de beleidsinhoudelijke als de financiële kaders die worden gehanteerd bij het opmaken van de komende begroting.

In de aanloop naar het opstellen van deze kadernota hebben we een constructief proces doorlopen met de gemeentelijke beleidsmedewerkers en financieel adviseurs. Deze kadernota betreft dan ook gezamenlijke voorstellen van Laborijn en haar opdrachtgevende GR-gemeenten Aalten, Doetinchem en Montferland samen.

Voor de GR-gemeenten Aalten en Doetinchem voert Laborijn de Participatiewet, de Wet inburgering en de Wet sociale werkvoorziening integraal uit. Voor de colleges en raden van deze gemeenten is de gehele kadernota dan ook relevant.

Voor de GR-gemeente Montferland voert Laborijn het Wsw-takenpakket uit. Dit betekent dat specifiek dit deel van de inhoud van deze kadernota vooral van toepassing is voor het college en de gemeenteraad van Montferland. En zij zich in het al dan niet geven van een zienswijze kan beperken tot de Wsw-taak alsmede de daaruit voortvloeiende (financiële) effecten op de overhead en reserves. Zoals u zult lezen, zijn de kaders ten aanzien van de Wsw onveranderd gebleven en is voor u relevant dat we uitgaan van verlenging van de cao Wsw.

De kern van deze kadernota 2027 - 2030

We zien om ons heen veel politieke en maatschappelijke ontwikkelingen met forse impact die op vele fronten doorwerken. Een voorbeeld daarvan op internationaal niveau zijn de voortdurende conflicten. En ook nationaal spelen er veel vraagstukken, zoals de krapte op de arbeidsmarkt, komende politieke keuzes inzake migratie, de acute situatie op de woningmarkt en een aanhoudend hoog prijspeil.

We hebben getracht, op basis van wat we weten, een goede inschatting te maken van de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen binnen ons domein. Wij verwerken de (structurele) effecten in de begroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2030.

De Laborijn-bijdrage aan bestaanszekerheid

Het is onze diepgevoelde wens dat iedere inwoner kan 'meedoen op de best passende plek'. Graag ondersteunen we onze inwoners bij het zetten van de ontwikkelstappen daarnaartoe en het behouden daarvan. Ons uitgangspunt daarbij is altijd het realiseren van regulier betaald werk en als dat (nog) niet lukt ondersteunen wij bij het zo optimaal mogelijk participeren in de samenleving. De professionals van Laborijn leveren daaraan dagelijks met veel inzet en passie hun bijdrage. In onze dienstverlening staat de mens centraal waarbij we in ons werk logischerwijs veel te maken hebben met wet- en regelgeving. Daar waar deze ons echt belemmert om tot goede stappen te komen, zoeken we creatief naar oplossingen. Dat doen we als Laborijn niet alleen. Graag werken we nauw samen met vele partijen in het brede sociale domein om een bijdrage te kunnen leveren aan bestaanszekerheid. In deze kadernota beschrijven we, opnieuw langs dezelfde 4 lijnen, de Laborijn-bijdrage voor het bieden van bestaanszekerheid voor inwoners en onze medewerkers:

1. Inkomenszekerheid: we zorgen voor een stabiel inkomen via een dienstverband SW, een dienstverband cao Aan de Slag, een Participatiewet-uitkering of het verstrekken van een loonkostensubsidie waarmee inwoners bij reguliere werkgevers aan het werk blijven. Daarnaast bieden we voor zowel inwoners als zelfstandig ondernemers advies en ondersteuning bij inkomensvraagstukken
2. Ontwikkeling van inwoners: we bieden op alle treden van de Participatieladder trajecten om ontwikkelstappen mogelijk te maken, gericht op 'de best passende plek'
3. Inburgering van inwoners: we bieden inburgeringstrajecten waarmee naast het behalen van de formele inburgering ook taalontwikkeling plaatsvindt en duurzame stappen worden gezet naar (betaald) werk of – indien dat nog niet lukt – andere vormen van participatie binnen onze samenleving
4. Levensloopbestendig werkgeverschap doelgroep-collega's: de stijgende gemiddelde leeftijd van onze Wsw-collega's vraagt om begeleiding en maatwerk voor behoud van vitaliteit en werkplezier. Daarbij houden we vast aan onze visie dat we zo veel mogelijk werkplekken invullen in een reguliere setting.

In het proces van de kadernota 2025 – 2028 hebben de gemeenteraden gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het geven van een zienswijze. Aan deze (financiële) kaders is opvolging gegeven en de kaders vanuit de raden zijn vervolgens ook opgenomen in de kadernota 2026 – 2028. De afgelopen jaren hebben wij, mede vanuit onze verantwoordelijkheid richting de financiële beheersing van de gemeenten, scherp gestuurd op kosten. Daarbij hebben wij naast terughoudendheid aan de kant van de bedrijfsvoering ook besparingsmaatregelen doorgevoerd die de directe dienstverlening aan onze inwoners raken. Die inzet heeft zijn (financiële) waarde bewezen. Jaar na jaar laten we zien dat we onze taken binnen de gestelde financiële kaders uitvoeren en dat we in staat zijn om ook bij tegenwind beheerst te opereren. Die basis staat.

De afgelopen periode hebben wij echter ervaren, en in dit huidige kadernota-proces met de gemeenten en Laborijn gezamenlijk geconcludeerd, dat de kaders vanuit de raden te strak zijn geformuleerd. Het kader legt het vergrootglas op slechts een deel van de bredere opdracht en zet daarnaast een (onbedoelde) rem op de organisatie, waarbij het strikt houden aan deze kaders de organisatie op slot zet. In deze kadernota illustreren wij waarom (een aantal passages van) deze kaders in de praktijk niet langer wenselijk, of goed hanteerbaar zijn. In lijn hiermee is het kader op dit punt herzien, waarbij - bij het maken van (nieuwe) keuzes - de kern van het gesprek blijft om de uitvoeringskosten zoveel mogelijk te (blijven) beperken.

In de eerste vier hoofdstukken zijn de kaderstellende keuzes opnieuw schuin gedrukt zichtbaar gemaakt. Deze vormen, net als in eerdere jaren, de basis voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028 – 2030. Daarbij blijven we nadrukkelijk de balans zoeken tussen ruimte bieden voor ontwikkeling en het behouden van financiële beheersing.

Het ondersteunen van inwoners via ontwikkel- en participatietrajecten blijft één van onze kernopdrachten. Het is van belang om deze opdracht te bezien vanuit de vraag van de inwoner, zonder daarbij de realiteit van beperkte middelen uit het oog te verliezen. Zo bouwen we voort op wat er staat, met aandacht voor kwaliteit van dienstverlening en toekomstbestendigheid van onze organisatie. In de periode van deze kadernota werken wij in Doetinchem vanuit ons nieuwe pand, waarbij wij verwachten dat dit een extra impuls gaat geven aan het enorme enthousiasme waarmee wij ons dagelijks inzetten voor onze inwoners.

Tot slot willen wij, ook in deze kadernota, onze deelnemende gemeenten bedanken voor het vertrouwen en de prettige constructieve samenwerking. Juist in een fase waarin er voortdurend moet worden gezocht naar balans tussen inhoud en financiën is het van belang

om samen te blijven optrekken en gezamenlijk richting te geven aan de verdere ontwikkeling van Laborijn. We zien dit als een gezamenlijke opgave, waarin we stap voor stap bouwen aan een robuust werkontwikkelbedrijf dat klaar is voor de toekomst en blijft aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.

Wij attenderen u op de mogelijkheid om een zienswijze aan het DB kenbaar te maken binnen de in artikel 35 van de Gemeenschappelijke Regeling gestelde termijn.

Doetinchem, 30 januari 2026

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA